

Mesajul Președintelui Comisiei Internaționale pentru Studiarea Holocaustului în România, Elie Wiesel

Ceea ce este valabil pentru indivizi este valabil și pentru comunități. Amintirile reprimite sunt periculoase căci, atunci când ies la suprafață, pot distruge ceea ce este sănătos, deprecia ceea ce este nobil, submina ceea ce este măreț.

O națiune, sau o persoană, poate găsi diverse modalități de a se confrunta cu propriul trecut dar nici una pentru a-l ignora. Acesta a fost principiul care l-a motivat pe președintele României să îndrepte anii de uitare și să răspundă cerințelor Istoriei prin crearea acestui organism de cercetători și martori, profesori și sociologi. În numele lor am onoarea de a-i vorbi și de a-i prezenta președintelui României, poporului român și întregii lumi civilizate, raportul pe care Comisia Prezidențială Internațională l-a elaborat referitor la rolul ambivalent, dar nu singular, pe care l-a jucat România în evenimentele implacabile și tragice din anii Holocaustului.

În ce mă privește, le sunt îndatorat membrilor comisiei – toți cercetători eminenti, profesori și sociologi, din diverse țări și cu varii domenii de expertiză – pentru eforturile extraordinare depuse în analizarea acestei perioade unice cu pricepere, talent, sensibilitate, sinceritate și corectitudine. Strădania lor va constitui o contribuție inestimabilă pentru istoria acelei epoci și, poate, pentru înțelegerea ei, cu aberațiile sale negative cât și cu martirii săi eroici.

De ce atât de mulți cetățeni au trădat umanitatea, a lor și a noastră, alegând să persecute, să chinuiască și să ucidă bărbați, femei și copii inocenți și fără apărare? Desigur, evreii nu au fost singurii selectați; au fost și alții, mai ales romii. Ne întrebăm acum: deși nu toate victimele au fost evrei, toți evreii au fost victime – de ce? Au existat români buni și curajoși care și-au riscat propriile vieți și au salvat onoarea națiunii lor opunându-se opresiunii și uciderii concetățenilor lor – și aceștia merită adâncă noastră recunoștință – dar de ce au fost atât de puțini? Și în plus, de ce a așteptat România atât de mult pentru a se împăca cu propriul ei trecut?

Toate aceste întrebări și multe altele legate de ele, toate pertinente și referitoare la acest subiect dureros, au fost studiate și explorate în profunzime, fără nici o rezervă sau parti-pris. Toate documentele relevante au fost examinate, toate mărturiile disponibile investigate. Atunci când problemele au fost ambigue sau insuficient de clare, am menționat acest lucru. La fel am făcut atunci când a apărut o divergență de opinii privind interpretarea anumitor evenimente sau cifre.

Pentru noi, aceasta a fost o misiune sacră: să onorăm adevărul prin amintirea morților. Pentru ei, este prea târziu; dar nu și pentru copiii lor – și ai noștri.

11 Noiembrie 2004